

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025 - ΤΑΞΗ Α' Γυμνασίου
ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2025

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ

1. Θαλασσινά τραγούδια	Γεώργιος Δροσίνης	σελ. 8
2. Τζιτζίκια στήσαν το χορό	Γιάννης Ρίτσος	σελ. 10
Κάτω στις μαργαρίτας το αλωνάκι	Οδυσσέας Ελύτης	σελ. 10
3. Μανιτάρια στην πόλη	Ίταλο Καλβίνο	σελ. 12
4. Το πιο γλυκό ψωμί	Λαϊκό παραμύθι	σελ. 18
5. Ένας αϊτός περήφανος	Κλέφτικο τραγούδι	σελ. 72
6. Η Νέα Παιδαγωγική	Νίκος Καζαντζάκης	σελ. 92
7. Η ζωή στη Σύμη	Ευγενία Φακίνου	σελ. 100
8. Ο πιστός φίλος	Όσκαρ Ουάιλντ	σελ.
9. Η Δάφνη	Ηλίας Βενέζης	σελ. 227

Κατά την εξέταση δίνεται κείμενο διδαγμένο, ποιητικό ή πεζό, το οποίο συνοδεύεται από σύντομο εισαγωγικό σημείωμα στο οποίο δηλώνεται ο/η λογοτέχνης, ο τίτλος του βιβλίου, η χρονολογία έκδοσης, άλλη πληροφορία (π.χ. ιστορικό πλαίσιο) που κρίνεται αναγκαία από τον/την εκπαιδευτικό. Επίσης, το κείμενο είναι δυνατόν να συνοδεύεται από εικόνα.

Όλα τα θέματα αντλούνται αποκλειστικά από το κείμενο.

1^ο Θέμα: Κατανόηση κειμένου (6 μονάδες)

2^ο Θέμα: Δομή και γλώσσα του κειμένου (6 μονάδες)

3^ο Θέμα: Παραγωγή γραπτού λόγου (8 μονάδες)

Ο διευθυντής
Αντώνιος Νιρός

Η διδάσκουσα
Φιλίτσα Κουμουτοπούλου

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

1^ο θέμα (κατανόηση κειμένου)

οι μαθητές/τριες

α) είτε εντοπίζουν στο κείμενο (πεζό ή ποιητικό) ορισμένες πληροφορίες, όπως τα πρόσωπα, τον χώρο, τον χρόνο, το σκηνικό, το κοινωνικό πλαίσιο, το πρόβλημα που απασχολεί τα πρόσωπα, κατευθύνει τη δράση τους κ.τ.λ., τεκμηριώνοντας την άποψη τους με στοιχεία του κειμένου,

β) είτε αναγνωρίζουν τα βασικά θέματα ή τις ιδέες που απασχολούν τον/τη λογοτέχνη και τη στάση που υιοθετεί απέναντι σε αυτά/αυτές, τεκμηριώνοντας την άποψη τους με στοιχεία του κειμένου,

γ) είτε αναλύουν κάποιον από τους χαρακτήρες (κίνητρα, αξίες, επιλογές κ.τ.λ.), τεκμηριώνοντας την άποψη τους με στοιχεία του κειμένου,

δ) είτε εξετάζουν τον τρόπο με τον οποίο «συνομιλεί» το κείμενο με την εικόνα που το συνοδεύει.

2ο θέμα (δομή και γλώσσα του κειμένου)

οι μαθητές/τριες

α) είτε αναγνωρίζουν τη διάκριση ανάμεσα στο περιεχόμενο (τι λέει το κείμενο) και στις επιλογές ως προς τη μορφή (πώς το λέει το κείμενο), επισημαίνοντας βασικά στοιχεία οργάνωσης της αφηγηματικής πλοκής ή της ποιητικής γραφής,

β) είτε εντοπίζουν μέσα στο κείμενο συγκεκριμένους δείκτες (π.χ. αφηγηματικούς τρόπους, αφηγηματικές τεχνικές, σχήματα λόγου κ.ά.) και σχολιάζουν τον λειτουργικό τους ρόλο,

γ) είτε επισημαίνουν και αξιολογούν ως προς το αποτέλεσμα που έχουν για τον αναγνώστη μαθητή/την αναγνώστρια μαθήτρια οι γλωσσικές και υφολογικές επιλογές του/της λογοτέχνη.

3ο θέμα (παραγωγή γραπτού λόγου).

Προτείνονται ένα θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης και ένα θέμα δημιουργικής γραφής και κάθε μαθητής/τρια επιλέγει ένα από τα δυο.

Η έκταση του κειμένου που καλούνται να παραγάγουν οι μαθητές/τριες κινείται μεταξύ εκατό (100) και διακοσίων (200) λέξεων.

Ι. Όσον αφορά την αναγνωστική ανταπόκριση οι μαθητές/τριες

α) είτε σχολιάζουν ιδέες, αξίες, στάσεις, πράξεις και συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο τεκμηριώνοντας την άποψη τους με στοιχεία του κειμένου και του εισαγωγικού σημειώματος,

β) είτε συγκρίνουν ιδέες, αξίες, στάσεις, πράξεις και συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με αντίστοιχες του σήμερα,

γ) είτε συσχετίζουν ιδέες, αξίες, στάσεις, πράξεις και συμπεριφορές που αναδεικνύονται στο κείμενο με προσωπικές εμπειρίες, βιώματα, συναισθήματα κ.τ.λ.

II. Όσον αφορά τη δημιουργική γραφή, οι μαθητές/τριες καλούνται:

α) είτε αναδιηγούνται τμήμα της ιστορίας από την οπτική γωνία συγκεκριμένου ήρωα (π.χ. με μορφή ημερολογίου, επιστολής κ.τ.λ.),

β) είτε αλλάζουν ή συμπληρώνουν δημιουργικά το αρχικό κείμενο (π.χ. με τη δημιουργία νέας σκηνής ή διαλόγων, την εισαγωγή στοιχείων περιγραφής ή σχολίων ή οπτικών, ακουστικών και άλλων εικόνων κ.ά.),

γ) είτε διατυπώνουν σκέψεις και εκφράζουν συναισθήματα που τους ενεργοποιεί η ανάγνωση του λογοτεχνικού κειμένου σε ένα νέο κείμενο το οποίο υιοθετεί τα χαρακτηριστικά κειμενικού είδους (ποιητικού ή πεζού) που ορίζεται από τον/την εκπαιδευτικό.

Με το κείμενο αυτό ελέγχονται:

α) ως προς το περιεχόμενο, η ικανότητα των μαθητών/τριών να αξιοποιούν με τρόπο ευρηματικό τα δεδομένα του κειμένου.

β) ως προς τη δομή, ο βαθμός ανταπόκρισης του μαθητικού κειμένου στο κειμενικό είδος που ζητείται.

γ) ως προς τη μορφή, το ύφος (επιλογή κατάλληλου λεξιλογίου, ιδιωματισμών, σύνταξης που υπηρετούν τον σκοπό του κειμένου και ταιριάζουν στο κειμενικό είδος και το επικοινωνιακό πλαίσιο) και η χρήση της γλώσσας (ορθογραφία, σύνταξη, σαφήνεια στη διατύπωση, στίξη κ.τ.λ.)